

Officier van Dienst RWS

Vastgesteld door Stuurgroep CM 2.0 op 12 mei 2020.

Aanvullende informatie	Vanuit de vakinhoud wordt er onderscheid gemaakt: ✓ Ovd Wegverkeer (voor Wegverkeersmanagement) ✓ Ovd Water (voor Scheepvaartverkeer- en Watermanagement) Schaalniveau: ✓ Minimaal schaal 9, HBO-niveau
Taken	Kerntaken Elke taak brengt verschillende verantwoordelijkheden met zich mee en vereist andere competenties. De zes kerntaken van de Officier van Dienst zijn: 1. <u>Beeldvorming van de calamiteit</u> ✓ De Ovd maakt een analyse van de (dreigende) calamiteit op basis van startinformatie en eventuele verder informatie op basis van verkenning en verificatie. De beeldvorming omvat een inschatting van de huidige en verwachte aard, omvang, ernst en dynamiek van zijn deel van de calamiteit. Op basis van initiële informatie vormt hij meerdere scenario's. ✓ Toetst voortdurend de scenario's aan de werkelijke situatie en anticipeert hierop. ✓ Analyseert de betekenis van de besproken scenario-ontwikkelingen uit het Regionaal Operationeel Team (ROT), Landelijk Crisis team RWS (CT-RWS), Crisis Informatie Centrum (CIC) en landelijke crisisadviesgroepen, in relatie tot de RWS inzet. 2. <u>Op- en afschaling fase 1</u> ✓ Op alarmering door de Verkeerscentrale (VC)/Verkeerspost (VP)/Bediencentrale (BC) bij incidenten bepaalt de Ovd, a.d.h.v. opschalingscriteria, of opgeschaald wordt naar fase 1. ✓ De Ovd alarmeert de benodigde eenheden (monodisciplinair) en crisispartners (multidisciplinair). ✓ De Ovd schaaft af zodra de situatie beheersbaar en veilig is. ✓ De Ovd adviseert de technisch voorzitter CT-RWS in op- en afschaling fase 2. ✓ Bij afschaling van GRIP 1 maakt de Ovd afspraken met de hulpverleners over de verdere afhandeling van het incident. ✓ Gevraagde besluitvorming in het CoPI die buiten het mandaat gaat van de Ovd, worden voorgelegd aan de technisch voorzitter CT-RWS. ✓ Hij draagt zorg voor een warme overdracht naar de beheerder. ✓ Hij draagt zorg voor overdracht binnen de eigen crisisorganisatie met de HRM-verantwoordelijke als het gaat om nazorg bij heftige gebeurtenissen of ongevallen met eigen medewerkers. 3. <u>Leiding en coördinatie van het Bestrijdingsteam</u> ✓ De Ovd is verantwoordelijk voor de bestrijding van de calamiteit waar het RWS-proces in het geding is. De Ovd richt zich met het bestrijdingsteam op de operationele afhandeling, zowel in het brongebied als in het direct aangesloten effectgebied. ✓ Hij geeft leiding aan het Bestrijdingsteam en de door RWS ingeschakelde aannemers van Rijkswaterstaat. ✓ Bij complexe, langdurige of multidisciplinaire opschaling kan een tweede Ovd ingezet, waarbij de 1^e Ovd de leiding houdt en verantwoordelijk blijft.

	✓ De OvD beoordeelt de (inzet)plannen van de individuele leden van het Bestrijdingsteam voor de verschillende RWS-processen en maakt een plan van aanpak. ✓ Vertaalt de besproken scenario-ontwikkelingen naar monodisciplinaire acties in het Bestrijdingsteam. ✓ Neemt maatregelen om de veiligheid van zichzelf, het Bestrijdingsteam, de door de RWS ingeschakelde aannemers en onze netwerkgebruikers te waarborgen. 4. <u>Multidisciplinair samenwerken</u> ✓ Bij een calamiteit op een RWS netwerk kan de OvD een multidisciplinaire overleg initiëren en adviseert de hulpdiensten zo nodig op te schalen naar een GRIP niveau. ✓ De OvD levert samen met de deelnemers van het CoPI een gemeenschappelijk beeld van het incident. ✓ Hij vertaalt de multidisciplinaire besluiten uit het CoPI naar monodisciplinaire acties. ✓ De OvD stemt de werkzaamheden af met andere hulpverleners die betrokken zijn bij de calamiteit. ✓ Bij multidisciplinair optreden vertegenwoordigt de OvD de RWS organisatie in het CoPI. ✓ Onder leiding van de leider CoPI komt de OvD met de andere deelnemers van het CoPI tot afstemming over de te nemen maatregelen en maakt afspraken over de uitvoering hiervan. ✓ De OvD draagt bij aan de formulering van adviezen voor het ROT. ✓ De OvD draagt vanuit het vertegenwoordigen van de RWS belangen een bijdrage aan de multidisciplinaire behoefte stelling van het CoPI. 5. <u>Informatiemanagement</u> ✓ De OvD is verantwoordelijk voor informatiemanagement in fase 1. Informatiemanagement is het adequaat vast (laten) leggen, ten tijde van een calamiteit. ✓ De uitvoering laat de OvD beleggen bij de Verkeerscentrale/Verkeerspost/Bediencentrale, die daarvoor gebruik maken van de afgesproken systemen. De OvD maakt bij zijn beeldvorming ook gebruik van de informatie vanuit de VC/VP/BC. ✓ De liaison ROT en de OvD informeren elkaar informeel waar dit wenselijk is. Bij fase 1, maar GRIP 2, is er ook formeel contact. ✓ De OvD kan CIC vragen om ondersteuning in het informatiemanagementproces 6. <u>Uitvoeren van koude fase taken</u> ✓ De OvD wordt ingezet voor koude fase taken, denk aan taken voor OTO, planvorming, netwerkmanagement en evaluaties. ✓ De OvD onderhoudt zijn vakbekwaamheid conform het OTO-plan. De OvD maakt dit zichtbaar door zijn doorlopende portfolio bij te houden waarin, naast zijn OTO-activiteiten, ook ervaringen met incidenten wordt bijgehouden. ✓ De OvD heeft kennis van de planvorming en overige afspraken die landelijk, of in zijn inzetgebied van toepassing zijn: mono- en multidisciplinair. ✓ De OvD heeft voldoende gebiedskennis van zijn inzetgebied. ✓ De OvD onderhoudt de netwerken van de (keten-)partners in zijn regio met wie hij operationeel samenwerkt. ✓ De OvD neemt regelmatig deel aan netwerkdagen (zoals landelijke IM-dag en Veiligheidsregio-dag) en multidisciplinaire oefeningen. ✓ De OvD draagt de (RWS-)werkwijze van calamiteiten uit aan eigen RWS-medewerkers (incl. landelijke diensten zoals PPO) en medewerkers van de ketenpartners. ✓ De OvD's komen stelselmatig bij elkaar om casuïstiek te bespreken en middels maquette-trainingen te leren van elkaar. ✓ De OvD kan het initiatief nemen tot evaluaties van calamiteiten en draagt bij aan de evaluaties van crises.
--	--

Rol en positie	De Officier van Dienst bevindt zich qua rol en positie tussen: ✓ De OvD geeft leiding aan het Bestrijdingsteam inclusief de door RWS ingeschakelde calamiteitenaannemers. ✓ De OvD staat er namens de HID van het betreffende regionale dienstonderdeel. ✓ Monodisciplinair OvD bevindt de OvD zich qua positionering tussen operationele Incidententeams, het Bestrijdingsteam (fase 0 + 1) en de technisch voorzitter van het CT-RWS (fase 2 + 3). Ook heeft de OvD een rol heeft richting de liaison Regionaal Operationeel Team (ROT). ✓ De OvD vertegenwoordigt de RWS-processen in operationele multidisciplinaire overlegorganen (bijv. CoPI)
Omgeving	De Officier van Dienst bevindt zich in de volgende werkomgeving: • Het incidentterrein zowel bron als aaneengesloten effectgebied, betreffende operationele handelingen (rest is voor landelijk Crisisteam RWS (CT-RWS)) • Met collega's en crisismanagementpartners binnen en buiten RWS operationeel gecommuniceerd en effectief afgestemd (incl. CoPI, Bureau/NWD IM, CIC en CT-RWS en vakgroepen CM) • Met de leden van het Bestrijdingsteam • Relevant in- en extern netwerk onderhouden en gebruiken (m.n. voor koude fase) (o.a. hulpverleners, gebiedsbeheerders, waterschappen en havenbedrijven). • Bekend zijn met de taken en bevoegdheden van crisismanagementpartners.
Aandachtspunten/ Complexiteit	Bij het nemen van inhoudelijke beslissingen heeft de Officier van Dienst te maken met keuzefactoren die al dan niet concreet zijn en elkaar beïnvloeden: • De OvD doet aan beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming voor de monodisciplinaire processen van RWS. Hij kan te maken krijgen met zowel kleine als grootschalige incidenten/calamiteiten, welke zowel kleine als grote politiek-maatschappelijke impact kunnen hebben. • De OvD draagt bij aan de multidisciplinaire beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming. • De calamiteiten zijn over het algemeen dynamisch en de OvD niet altijd beschikt over de volledige informatie. • De OvD kan geconfronteerd worden met tegenstrijdige belangen in het CoPI, ROT en CT-RWS en heeft voldoende zelfvertrouwen om daarin tot een besluit te komen. De combinatie van de inzet in de verschillende GRIP-fases waardoor operationeel en tactisch acteren voor de OvD door elkaar heen lopen. • De OvD heeft te maken met verschillende verwachtingen vanuit de omgeving (mono versus multi) en maatschappelijke belangen. • De OvD kan geconfronteerd worden met calamiteiten waarbij de omgeving weigert mee te werken aan de bestrijding of zelfs agressief gedrag vertoont richting RWS. • Tijdens het optreden moet de OvD functioneren onder tijdsdruk en kan hij te maken hebben met mentale belasting. • De OvD moet de operationele taken in zowel bron- als direct aangesloten effectgebied coördineren.
Werving OvD	De werving vindt plaats op basis van HBO werk- en denkniveau en kennis en competenties. Zie ook instroomeisen Officier van Dienst. Het advies is om deze rol toe te wijzen aan: • Medewerker Advisering (S9 t/m S11), vanwege het advieskarakter. Zoals de Medewerker Operationele Advisering bij WVM (S9) en Nautisch Adviseur bij SWM (S10).

	Medewerker operationeel verkeersmanagement, S9/S10, vanwege het operationele karakter. Deze functies kennen we zowel bij WVM als SWM.
Instroomeisen OvD	Instroomeisen voor een Officier van Dienst. - HBO werk- en denkniveau, minimaal schaal 9 - Relevante werkervaring op het gebied van crisisbeheersing en incidentmanagement - Kennis van de Engelse en Duitse taal is een pré. - Rijbewijs B Extra vereiste: - Je bent gedurende het hele jaar inzetbaar als OvD Het HBO werk- en denkniveau, alsmede als leiderschap en stressbestendigheid wordt getoetst door middel van een bindend assessment.
Kennis en ervaring	Na de basisopleiding heeft de Officier van Dienst kennis en ervaring op het gebied van: - Kennis van en ervaring met incidentbestrijding, operationele calamiteitenplannen en bestrijdingsplannen - Kennis van en ervaring met operationele leiding en coördinatie (GRIP-structuur) - Kennis van het areaal, geografische gebiedskennis en de werkprocessen in het primaire proces; - Kent de hiërarchische inbedding van zijn/haar positie binnen de eigen organisatie - Kennis van de crisisorganisatie binnen RWS, en specifiek kennis van de Uniforme Werkwijze warme + koude fase. - Kennis van en ervaring met ICT-systemen voor crisisbeheersing, zoals LCMS - Kennis van en ervaring met woordvoering (mediatraining)
Competenties	De vereiste competenties voor de Officier van Dienst zijn: 1. <u>Leiderschap</u> Op een resultaatgerichte en doelgerichte wijze richting en sturing geven. Tonen van voorbeeldgedrag en uitstralen van overwicht/autoriteit. Delegeren. Mensen motiveren, zodat resultaten bereikt worden. <u>Ter illustratie:</u> <i>De OvD geeft de wegininspecteur of mobiel verkeersleider voldoende ruimte om zijn taak zelfstandig uit te voeren, maar durft in te grijpen of aan te spreken wanneer nodig.</i> <i>De OvD moet kunnen overtuigen en de-escaleren ter voorkoming van agressie.</i> <i>Leiding geven aan het Bestrijdingsteam.</i> <i>Autoriteit uitstralen richting zijn multidisciplinaire omgeving.</i> 2. <u>Analyse en oordeelsvorming</u> (Nieuwe) informatie en gegevens snel kunnen opnemen en verwerken. Ontleden van relevante informatie, achtergronden en structuren. Verbanden leggen tussen gegevens en overzien van relaties tussen oorzaak en gevolg. <u>Ter illustratie</u> <i>De OvD moet een juiste inschatting maken omtrent de noodzaak van opschalen richting fase 1, dit betreft ook het alarmeren van eenheden van het bestrijdingsteam op basis van het type calamiteit. Naast het type calamiteit spelen ook andere factoren een rol zoals de omvang, snelheid van ontwikkeling van de</i>

	<i>calamiteit, persoonlijke motieven en emoties (bereidheid om verantwoordelijkheid te delen, vinden dat je zelf het incident moet kunnen bestrijden ect).</i> • <i>De OvD moet constant schakelen tussen de diverse overleggen en niveaus (operationeel (BT), tactisch (Liaison ROT, vz CT-RWS) en aandacht hebben voor strategisch (vz CT-RWS en CIC).</i> • <i>De OvD maakt een keuze in welke informatie hij deelt met het CoPI: welke informatie moeten de overige deelnemers absoluut weten en welke informatie is niet direct noodzakelijk.</i> • <i>De OvD moet omgaan met tijdige beschikbaarheid versus (on)volledigheid van informatie: het gaat hierbij om het dilemma dat je bij voorkeur informeert wanneer de situatie duidelijke en stabiel in beeld is, terwijl je toch gedwongen kunt zijn om op basis van onvolledige informatie de liaison ROT, technisch voorzitter CT-RWS en CIC te informeren.</i> 3. <u>Daadkrachtige besluitvaardigheid</u> Onder hoge druk beslissingen met verstrekende gevolgen durven en kunnen nemen, ook bij dilemma's en bij onvolledige informatie, waarbij verantwoordelijkheid wordt genomen voor de hieruit voortvloeiende consequenties. Knopen durven doorhakken. <u>Ter illustratie</u> • <i>De OvD maakt een keuze ten aanzien van de taken die door RWS worden opgepakt, dan wel bij andere kolommen te beleggen</i> 4. <u>Plannen, organiseren en coördineren</u> Het bepalen van prioriteiten en werkaanpak en het optimaal inzetten van de beschikbare middelen en mensen om doelstellingen en resultaten te realiseren. <u>Ter illustratie</u> • <i>De OvD stuurt het bestrijdingsteam aan, werkt samen in het CoPI en informeert de Liaison ROT, vz CT-RWS en CIC.</i> • <i>De OvD opereert in een situatie waarin hij moet samenwerken met meerdere partijen, dit vraagt om een goede planning van taken.</i> 5. <u>Communicatie</u> Ideeën, meningen en informatie aan anderen overdragen in duidelijke taal, non-verbale communicatie en/of op schrift. Tactvol en effectief reageren op behoeften en gevoelens van anderen, taal en terminologie aanpassen aan verschillende niveaus. Emoties bespreekbaar kunnen maken. Onbevooroordeeld kunnen luisteren. <u>Ter illustratie</u> • <i>Het handelen van de OvD kan waarneembaar zijn door eigen personeel en omstanders en kan gedeeld worden via (social) media. De OvD houdt rekening met de maatschappelijke impact, door zijn handelen aan te passen dan wel actief te communiceren over de gekozen werkwijze.</i> • <i>De OvD moet beslissen over wat wel en niet gecommuniceerd wordt en door wie.</i> 6. <u>Stressbestendig</u> Effectief en gecontroleerd reageren in lastige situaties en onder hoge druk. Om kunnen gaan met weerstanden. Adequaat omgaan met eigen emoties en deze weten te reguleren. Ingrijpende gebeurtenissen kunnen relativeren en in perspectief kunnen plaatsen. Alert blijven onder lage druk.
--	--

	<u>Ter illustratie</u> • De OvD moet in een dynamische omgeving onder hoge tijdsdruk beslissingen nemen met verstrekkende gevolgen, op basis van soms onvolledige informatie. • De OvD moet omgaan met schaarste en beperkingen: de OvD kan behoefte hebben aan een bepaalde vorm van opschaling in middelen, specialisten en of leidinggevende die niet (direct) beschikbaar zijn. • De OvD kan geconfronteerd worden met meerdere verzoeken vanuit het CoPI, ROT en technisch voorzitter CT-RWS gelijktijdig, waardoor prioritering noodzakelijk is. • De OvD moet tijd vrijmaken om informatie te geven in het CoPI, maar daarbij wel de continuïteit waarborgen van zijn functie als OvD (en daar passende maatregelen voor treffen). 7. <u>Samenwerken</u> Zich actief inzetten voor een gezamenlijk resultaat en een gemeenschappelijk belang. <u>Ter illustratie</u> • De OvD laat zich bij de afhandeling van calamiteiten informeren en adviseren door deskundigen binnen zijn bestrijdingsteam. Via de leden van het Bestrijdingsteam is er een koppeling met specialisten buiten RWS. • De OvD is op de hoogte van de regionaal en landelijk beschikbare teams en specialisten en weegt de mogelijke bijdrage van deze teams en specialisten af aan de noodzaak van uit de calamiteit. • De OvD moet balanceren tussen taak (afhandeling calamiteit) en relatie met andere partijen. Dit betekent onder andere dat hij bij het opstellen van een plan van aanpak rekening dient te houden met de verschillende (soms strijdige) belangen van alle betrokken partijen. 8. <u>Inlevingsvermogen</u> Onderkennen van gevoelens en behoeften van anderen. Verplaatsen in anderen en zich bewust tonen van de invloed van het eigen handelen. Dit alles tijdens en na afloop van het incident. 9. <u>Reflecterend vermogen</u> Terugkijken op en vooruitkijken naar het eigen functioneren en het gedrag daaraan aanpassen. Het ondernemen van ontwikkelacties om tot verbetering van het eigen functioneren te komen.
Vakbekwaamheid	De Officier van Dienst dient voldoende opgeleid, getraind en geoefend te zijn om zijn taak goed uit te kunnen (blijven) voeren. Er wordt hiervoor jaarlijks een OTO-programma (Opleiden, Trainen en Oefenen) vastgesteld. • Vakbekwaam worden (nieuwe OvD's) • Vakbekwaam blijven <u>VAKBEKWAAM WORDEN (nieuwe OvD's)</u> Basisopleiding nieuwe OvD's • Leerwerktraject OvD RWS. Nieuwe OvD's worden opgeleid middels een leerwerktraject dat ongeveer een jaar in beslag zal nemen. Dit traject bestaat uit opleidingsdagen, oefeningen, intervisie, individuele coaching en meelopen in de praktijk met een ervaren OvD. Het traject sluit af met een proeve van bekwaamheid. • Basiscursus Crisisbeheersing RWS • C2000 training

- VCA-VOL
- Mediawoordvoering basis
- Nazorg basistraining voor Ovd
- Basistraining Omgaan met agressie en ongewenst gedrag

Aanvullende basisopleiding voor Ovd-Wegverkeer:

- Opleiding IM+ (incl. REVI en Verkeersregelaar)
- Generieke opleiding Tunnel
- Rijopleiding Optische en Geluidssignalen
- Certificering BRL 9101 Vakman en facultatief BRL 9101 Verkeersmanager (Werk in uitvoering)

Aanvullende basisopleiding voor Ovd-Water:

De Ovd-Water moet kennis hebben van:

- Rijopleiding Ovd nautisch
- Incidentmanagement op het water
- Nautische kennis (zeevaart of binnenvaart georiënteerd, afhankelijk van het inzetgebied van de Ovd)
- Scheeps- en stabiliteitskennis
- Marifonie
- Veilig werken op het water
- Scheepsbrandbestrijding
- Waterbeweging en waterveiligheid
- Verontreiniging waterkwaliteit en de bestrijding ervan
- Nautisch ijs en ijsbestrijding (afhankelijk van het inzetgebied van de Ovd)
- Relevante wet- en regelgeving
- Basiskennis civiele techniek

VAKBEKWAAM BLIJVEN

Voor de professionele ontwikkeling van de Ovd is het belangrijk dat hij vakbekwaam blijft. Hiertoe volgt hij het OTO-plan houdt de Ovd een doorlopend portfolio bij, waarin onder andere de koude fase taken en voortgang van het leerproces en ervaringen worden opgenomen. De volgende onderwerpen zijn minimaal in het OTO-programma opgenomen:

Trainen

- Proeve van bekwaamheid op basis van rolprofiel Ovd (+ bij ontwikkelpunten intervisie en/of externe coach) (1 x per jaar)
- Herhaling C2000 (1 x per jaar)
- Nazorg herhalingstraining voor Ovd (1 x per 3 jaar)
- Herhalingstraining Omgaan met agressie en ongewenst gedrag (1 x per 3 jaar)
- Her certificering VCA-VOL (1 x per 10 jaar)

Aanvullend trainen voor Ovd-Wegverkeer

- Her certificering REVI (1 x per 5 jaar)
- Herhaling rijopleiding (jaarlijks)
- Herhaling Generieke Wegtunnels (1 x per jaar)
- Training IM (1 x per 2 jaar)
- Her certificering BRL 9101 Vakman (1 x per 3 jaar)
- Herhaling verkeersregelaar + toetsing (1 x per 5 jaar)
- Levensreddend handelen (1 x per 2 jaar)

Aanvullend trainen voor Ovd-Water

- Veiligheidsdagen Binnenvaart, thema Levensreddend handelen (1 x per jaar)
- Herhaling rijopleiding Ovd nautisch (1 x per 2 jaar)

	Oefenen • De OvD draait minstens (verplicht) één keer per jaar mee in een oefeningen van de ketenpartners (multidisciplinair). Hij wordt daarbij geobserveerd door een collega OvD en er wordt een rapportage opgemaakt (ontwikkeladvies). • De OvD neemt regelmatig deel aan netwerkdagen (zoals landelijke IM-dag en Veiligheidsregio-dag) • De OvD's komen stelselmatig bij elkaar om casuïstiek te bespreken en middels (maquette) oefeningen te leren van elkaar. • Zelfstandig een (maquette) oefening begeleiden en evalueren. Aanvullend Oefenen voor OvD-Water • Technische oefeningen materieel
--	--